Enigma Otiliei

de George Calinescu

Opera literara "EnigmaOtiliei" de G.Calinescu este un roman realist de tip balzacian, cu elemente moderniste, apartinand prozei interbelice.

Opera literara "Enigma Otiliei" este un roman prin amploarea actiunii desfasurata pe mai multe planuri, cu un conflict complex, la care participa nnumeroase personaje.

Proza realist-obiectiva se realizeaza prin naratiunea la persoana a III-a. Viziunea este "dindarat", care presupune un narator obiectiv, care nu se implica in faptele prezentate. Naratorul omniscient stie mai mult decat personajele sale si, omniprezent, controleaza evolutia lor.

Semnificatia titlului: Otilia este un personaj tipic de feminitate enigmatica pentru toate personajele romanului. Subiectivismul cu care este privita din mai multe puncte de vedere foarte diferite, asociaza in mod fericit puritatea cu farmecul natural al varstei, Otilia fiind de o tulburatoare seriozitate sau zvapaiata ca o fetita, ceea ce da o fascinatie cuceritoare personajului.

Tema romanului:

Tema romanului "Enigma Otiliei" este specific balzacian. Romanul este istoria unei mosteniri, totodata romanul mai dezvolta o tema balzaciana si anume tema paternitatii.

Structura romanului : Romanul este alcatuit din douazeci de capitole, fiecare avand cate un titlu aparte.

Modurile de expunere sunt dialogul sau elocventa discursului si descrierea spatiilor si a vestimentatiei.

Incipitul romanului realist fixeaza veridic cadrul temporal si spatial, prezinta principalele personaje. Finalul este inchis prin rezolvarea conflictului.

Actiunea romanului incepe cu venirea tanarului Felix orfan, absolvent al Liceului Internat ddin Iasi, la Bucuresti in casa unchiului sau tutorelui sau legal, pt a urma facultatea de Medicina.

Expozitiunea este realizata in metoda realist-balzaciana(situarea exacta a actiunii in timp si spatiu).

Intriga se dezvolta pe doua planuri care se intrepatrund:

- I. istoria mostenirii lui Costache Giurgiuveanu;
- II. destinul tanarului Felix Sima.

I.Competitia pentru mostenirea batranului avar este un prilej pentru observarea efectelor in plan moral, ale obsesiei banului. Batranul avar, proprietar de imobile, restaurante actiuni, nu pune in aplicare nici un proiect privitor la asigurarea viitorului Otiliei, pentru a nu cheltui . Clanul Tulea urmareste succesiunea totala a averii lui, plan periclitat ipotetic de infierea Otiliei. Desi are o afectiune sincera pentru fata, batranul amana infierea ei, de dragul banilor si dein teama de Aglae. II.Planul formarii tanarului Felix, student la medicina, urmareste experientele traite de acesta in casa unchiului sau, in special iubirea adolescentina pentru Otilia . este gelos pe Pascalopol, dar nu ia nicio decizie, fiindca primeaza dorinta de a-si face o cariera. Otilia il iubeste pe felix, dar dupa moartea lui mos Costache

ii lasa tanarului libertatea de a-si implini visul si se casatoreste cu Pascalopol, barbat matur, care ii poate oferii intelegere si protectie. In epilog aflam ca Pascalopol i-a redat cu generozitate libertatea de a-si trai tineretea iar Otilia a devenit sotia unui conte exotic, cazand in platitudine. Ea ramane pt felix o imagine a eternului feminine, iar pt Pascalopol o enigma.

Conflictul romanului se bazeaza pe relatiile dintre doua familii inrudite, care sugereaza universul social prin tipurile umane realizate. O familie este a lui Costache Giurgiuveanu, posesorul averiii, si Otilia Marculescu, adolescenta orfana, fiica celei de-a doua sotii decedate. Aici patrunde Felix Sima, fiul surorii batranului care vine la Bucuresti pt a studia medicina si locuieste la tutorele sau legal, mos Costache. Un alt intrus este Leonida Pascalopol, prieten al batranului, pe care il aduce in familia Giurgiuveanu afactiunea pt Otilia, pe care o cunoaste de mica si dorinta de a avea o familie care sa-i umple singuratatea.

A doua familie vecina si inrudita, care aspira la mostenirea averii batranului este familia surorii acestuia, Aglae.

Conflictul erotic priveste rivalitatea adolescentului felix si a maturului Pascalopol pentru mana Otiliei.

O trasatura a formulei estetice moderne este ambiguitatea personajelor. Mos Costache nu este un avar dezumanizat .

Concluzie:

Enigma Otiliei este un roman realist (balzacian) prin : prezentarea critica a unor aspecte a le societatii bucurestene de la inceputul sec al XX-lea, motivul paternitatii si al mostenirii, structura, specificul secventelor descriptive , realizarea unor tipologii, veridicitatea, utilizarea naratiunii la pers a III-a . Dar depaseste modelul realismului clasic prin spiritul critic si polemic prin elemente ale modernitatii(ambiguitatea personajelor, interesul pentru procesele psihice deviante, tehnicile moderne de caracterizare comportamentism, reflectarea poliedrica, realizarea scenica a capitolului al XVIII-lea.